

Akademia Nauk Stosowanych
im. Hipolita Cegielskiego w Gnieźnie Uczelnia Państwowa

SYLABUS

Pozycja przedmiotu w planie:		R.II / S.III
1. OGÓLNY OPIS PRZEDMIOTU		
1	Nazwa modułu	Moduł zajęć specjalnościowych
2	Nazwa przedmiotu	Korpus Obrony Cywilnej
3	Kierunek studiów	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
4	Poziom studiów	Licencjackie
5	Forma studiów	Stacjonarne
6	Profil studiów	Praktyczny
7	Rok studiów	Drugi
8	Semestr przedmiotu	Trzeci
9	Jednostka prowadząca kierunek studiów	Instytut Nauk o Bezpieczeństwie
10	Liczba punktów ECTS	3 (w tym 2 ECTS za zajęcia o charakterze praktycznym)
11	Sposób zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
12	Imię i nazwisko nauczyciela (li) akademickiego (ich), stopień lub tytuł naukowy, adres e-mail	dr Sebastian Niedzwiecki s.niedzwiecki@ans-gniezno.edu.pl mgr Natalia Jabłońska
13	Imię i nazwisko koordynatora(ów) przedmiotu, stopień lub tytuł naukowy, adres e-mail	dr Sebastian Niedzwiecki
14	Język wykładowy	Polski
15	Tryb prowadzenia zajęć	Mieszany
16	Sposób prowadzenia zajęć	Synchroniczny
17	Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami	Platforma Microsoft Teams, poczta elektroniczna
15	Przedmioty wprowadzające	Wstęp do teorii i metodologii badań bezpieczeństwa; Ochrona ludności, ratownictwo i obrona cywilna
16	Wymagania wstępne	Podstawowa znajomość analizy danych, umiejętność pracy w grupie, podstawy planowania operacyjnego, umiejętność opracowywania podstaw planów oraz projektów
17	Cele przedmiotu:	
C1	Studenci nabędą wiedzę z zakresu zadań, struktury i kompetencji Korpusu Obrony Cywilnej w czasie pokoju i wojny oraz podstaw funkcjonowania systemu ochrony ludności (OL) i obrony cywilnej (OC) w Polsce.	
C2	Studenci nabędą wiedzę w zakresie podstaw prawnych, organizacyjnych i funkcjonalnych Korpusu Obrony Cywilnej.	
C3	Studenci nabędą umiejętności praktycznego planowania działań operacyjnych Korpusu Obrony Cywilnej w sytuacjach kryzysowych.	
C4	Studenci opanują zasady i umiejętności sporządzania dokumentacji operacyjnej Korpusu Obrony Cywilnej oraz analizy ryzyka.	
18	Forma zajęć, liczba godzin wymagająca bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego, liczba godzin nakładu pracy studenta	

Forma zajęć		Liczba godzin
Wykład		15
Zajęcia: projektowe		30
Suma godzin		45
lp.	Całkowity nakład pracy studenta	
	Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego wynosi:	Godzinowe obciążenie studenta
	Wykład	45 godzin
	Zajęcia: projektowe	
	Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego wynosi 45 godzin, co odpowiada 2 punktom ECTS.	
2	Bilans nakładu pracy studenta: 1. Przygotowanie do zajęć praktycznych (zapoznanie się z literaturą przedmiotu, tekstami prawnymi przed zajęciami w celu ich praktycznego zastosowania podczas realizacji case study i analiz problemowych) – 13 godz. 2. Praca nad projektem zaliczeniowym (mini-projekt) – 13 godz. 3. Przygotowanie do zaliczenia końcowego (test) – 9 godz. Łączny nakład pracy studenta wynosi 35 godzin, co odpowiada 1 punktowi ECTS.	35 godzin
3	Łączny nakład pracy studenta	80 godzin
4	Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS
5	Liczba punktów ECTS, którą student musi osiągnąć w ramach zajęć o charakterze praktycznym w tym zajęć laboratoryjnych, warsztatowych, projektowych	2 ECTS

2. EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU			
Kod	Efekty kształcenia	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
[BW1_W06]	Zna podstawowe przepisy prawa i procedury regulujące system bezpieczeństwa wewnętrznego państwa	[P6U_W] [PS6_WG]	Mini-projekt, uwzględniający uregulowania prawne, planistyczne i organizacyjne w ramach działań z zakresu OL i OC
[BW1_W09]	Zna podstawowe rodzaje zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego w wymiarze wewnętrznym i zewnętrznym	[P6U_W] [PS6_WK]	Kolokwium pisemne - test wiedzy na platformie MS Teams.
[BW1_W13]	Posiada wiedzę na temat zasad ochrony obiektów, mienia i osób oraz zarządzania służbami ochrony.	[P6U_W] [PS6_WG]	Kolokwium pisemne - test wiedzy na platformie MS Teams.
Umiejętności - Student potrafi:			

[BW1_U01]	Umie prognozować i interpretować zagrożenie bezpieczeństwa w skali globalnej, krajowej i lokalnej. Potrafi odróżnić wiedzę zdroworozsądkową od naukowej i wie czym jest prawo nauki	[P6U_U] [PS6_UW]	Studium przypadku (case study) - przygotowanie analizy wybranego zdarzenia kryzysowego. Ocena aktywności podczas zajęć.
[BW1_U07]	Posiada umiejętność dokonania analizy problemu, klarownego wyłożenia swoich racji i zaproponowania rozwiązania.	[P6U_UU] [PS6_UK] [PS6_UW]	Studium przypadku (case study) - przygotowanie analizy wybranego zdarzenia kryzysowego. Ocena aktywności podczas zajęć.
[BW1_U09]	Umie przygotować podstawowe zasady organizacji i plan funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego na poziomie gminy i miasta	[P6U_UU] [PS6_UO] [PS6_UW] [PS6_UK]	Mini-projekt, uwzględniający uregulowania prawne, planistyczne i organizacyjne w ramach działań z zakresu OL i OC
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
[BW1_K01]	Jest przygotowany do podjęcia pracy w administracji i sektorze prywatnym związanym z bezpieczeństwem	[P6U_K] [PS6_KO] [PS6_KR] [PS6_KK]	Mini-projekt, uwzględniający uregulowania prawne, planistyczne i organizacyjne w ramach działań z zakresu OL i OC
[BW1_K06]	Jest świadom ograniczeń własnej wiedzy i umiejętności, potrafi krytycznie spojrzeć na efekty własnej pracy i podnosić jej efektywność, jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za przydzielony odcinek zadań.	[P6U_K] [PS6_KK] [PS6_KO] [PS6_KR]	Udział w debatach i dyskusjach na zajęciach - ocena krytycznego podejścia do własnych błędów podczas analizy problemowej

3. TREŚCI PROGRAMOWE ODNIESIONE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Wykład	
Treści programowe	Efekty uczenia
Blok I: Podstawy funkcjonowania KOC (4 godz.) - Geneza i rozwój KOC - Struktura organizacyjna - Zadania KOC w systemie bezpieczeństwa - Podstawy prawne działania KOC (ustawa 2024, akty wykonawcze)	[BW1_W06], [BW1_W13]

Blok II: Zadania i kompetencje KOC (4 godz.) • Zadania w czasie pokoju i wojny • KOC w reagowaniu kryzysowym • Kompetencje członków KOC • Współdziałanie z PSP, OSP, Policją	[BW1_W13], [BW1_U09]
Blok III: System alarmowania i powiadamiania (3 godz.) • Rola KOC w alarmowaniu ludności • Procedury powiadamiania • Integracja z systemami teleinformatycznymi	[BW1_W09], [BW1_U09]
Blok IV: Logistyka i gotowość operacyjna (4 godz.) • Wyposażenie KOC • Zabezpieczenie logistyczne • Mobilizacja i rozwinięcie formacji • Współdziałanie międzynarodowe	[BW1_W09], [BW1_W13], [BW1_U07]
Zajęcia: projektowe	
Treści programowe	Efekty uczenia
Blok I: Dokumentacja operacyjna KOC (10 godz.) • Karty gotowości, procedury działania • Plan działania KOC dla gminy/powiatu • Plany ewakuacji • Organizacja schronów i miejsc zakwaterowania	[BW1_U07], [BW1_U09], [BW1_K01]
Blok II: Studium przypadku – działania KOC (10 godz.) • Analiza katastrofy naturalnej • Ocena błędów operacyjnych • Analiza ryzyka dla wybranego zagrożenia	[BW1_U01], [BW1_U07], [BW1_K06]
Blok III: Trening decyzyjny i symulacje (10 godz.) • Trening decyzyjny • Symulacja pracy sztabu KOC • Procedury ewakuacji • Podsumowanie mini-projektów	[BW1_U09], [BW1_K01], [BW1_K06]

4. LITERATURA	
Materiały dydaktyczne, w tym arkusze case study oraz prezentacje multimedialne, udostępniane są studentom w formie cyfrowej za pośrednictwem platformy <i>Microsoft Teams</i> zgodnie z harmonogramem zajęć.	
Literatura podstawowa	Gryz J. (2013). <i>Bezpieczeństwo państwa: władza, polityka, strategia</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej. Dawidczyk A. (2019). <i>Bezpieczeństwo, obronność, wojskowość: problemy planowania strategicznego</i>, Warszawa: Difin. Ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. 2024 poz. 1907) Program Ochrony Ludności i OC 2025–2026
Literatura uzupełniająca	Krynojewski F. R. (2012). <i>Obrona cywilna Rzeczypospolitej Polskiej</i>. Warszawa: Difin, Skrabacz A. (2012). <i>Bezpieczeństwo społeczne. Podstawy teoretyczne i praktyczne</i>. Warszawa: ELIPSA. Kitler W., Skrabacz A. (2010). <i>Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju i w czasie wojny</i>. Warszawa: Wydawnictwo Towarzystwa Wiedzy Obronnej. Bieniek M., Mazur S. (2008). <i>Bezpieczeństwo i obronność RP</i>. Katowice: AWF. Kosowski B. (2006). <i>Programowanie działań na wypadek zaistnienia sytuacji kryzysowych. Poradnik praktyczny</i>. Kraków: SAP. Stochaj J. (2020), <i>Ochrona ludności i obrona cywilna w systemie bezpieczeństwa narodowego</i>. Warszawa: Difin. Ochrona ludności i obrona cywilna. Komentarz, red. naukowa M. Szyski, Wydawnictwo: Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2025. Ochrona i obrona ludności cywilnej w Polsce, red. Naukowa M. Kubiak, P. Szmitkowski, Siedlce 2019.
Źródła internetowe	Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026, [online], https://www.gov.pl/web/obrona-cywilna/program-ochrony-ludnosci-i-obrony-cywilnej-na-lata-2025-2026 [dostęp: 18.02.2026]. Ochrona ludności i obrona cywilna - Akty prawne, [online], https://www.gov.pl/web/obrona-cywilna/akty-prawne2, [dostęp: 18.02.2026].

5. METODY DYDAKTYCZNE	
Forma	Metody dydaktyczne
Wykład	• Metody podające - wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, opowiadanie, opis • Metody eksponujące (pokaz, prezentacja multimedialna, pomoce dydaktyczne, symulacja).
Zajęcia: projektowe	• Metody poszukujące- problemowe – sytuacyjna, burza mózgowa, metody ćwiczeniowo- praktyczne – projekt, studium przypadku, laboratoryjna, doświadczeń, obserwacji, dyskusja – panelowa, okrągłego stołu, punktowana, referatu • Metody eksponujące (pokaz, prezentacja multimedialna, pomoce dydaktyczne, symulacja). • Scenariusze oparte na realnych zdarzeniach kryzysowych • Moderowana dyskusja po każdym zadaniu, mająca na celu autoanalizę problematyki ochrony ludności i obrony cywilnej • Case study: Analiza materiałów wideo i raportów z autentycznych incydentów kryzysowych. Analiza struktury systemu ochrony ludności i obrony cywilnej

6. METODY I KRYTERIA OCENIANIA			
Forma zajęć: Wykład		Forma zaliczenia: Test wiedzy, zawierający pytania zamknięte	
Uzyskane punkty są przeliczane na oceny według następującej skali:			
Procent punktów:		Ocena:	
91-100%		Bardzo dobry	
85-90%		Dobry plus	
76-84%		Dobry	
66-75%		Dostateczny plus	
51-65%		Dostateczny	
0-50%		Niedostateczny	
Opis: Rozwiązanie zadań testowych			
Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie powyżej 51% punktów			
Forma zajęć: Zajęcia: projektowe		Forma zaliczenia: Mini projekt - opracowanie działań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej dla wybranej sytuacji kryzysowej oraz w stanie wojny; aktywność w trakcie zajęć	
Sposób zaliczenia zajęć projektowych:			
Zaliczenie ćwiczeń ma charakter praktyczny i opiera się na trzech filarach weryfikacji kompetencji:			
1. Zaliczenie praktyczne (mini-projekt): Wykonanie przez studentów (w grupach 2-4 osobowych) mini-projektów mających za cel opracowanie planów ochrony ludności i obrony cywilnej w wybranych sytuacjach kryzysowych (także w czasie wojny), uwzględniając możliwości funkcjonowania Korpusu Obrony Cywilnej 2. Analiza Case study: Przygotowanie pisemnego raportu/prezentacji/analizy z wybranego, autentycznego zdarzenia kryzysowego (także w czasie wojny), zawierającego propozycję alternatywnej strategii (planu działania) oraz ocenę ryzyk, uwzględniając aktualne możliwości prawne i organizacyjne (w tym funkcjonowanie Korpusu Obrony Cywilnej) 3. Aktywność warsztatowa: Aktywny udział w ćwiczeniach oraz debatach i dyskusjach nad problematyką aktualnej kondycji systemu ochrony ludności i obrony cywilnej.			
Kryteria oceny końcowej:			
• 50% – Poprawność przygotowania mini-projektu mającego za cel opracowanie działań ochrony ludności i obrony cywilnej w wybranych sytuacjach kryzysowych (także w czasie wojny) • 30% – Poprawność merytoryczna analizy przypadku (case study). • 20% – Aktywny udział w zadaniach projektowych i grupowych, dyskusjach i debatach.			
Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zaliczenie symulacji praktycznej na poziomie minimum 51%.			
ARKUSZ SZACOWANIA OCENY ZREALIZOWANIA MINI-PROJEKTU			
Kryterium oceny	Poziom: Niedostateczny (0 pkt)	Poziom: Dostateczny (1 pkt)	Poziom: Dobry/Bdb (2 pkt)
Identyfikacja podstaw prawnych	Student nie potrafi wskazać podstawy prawnej lub myli akty	Student wskazuje ogólne regulacje prawne bez	Student bezbłędnie przywołuje konkretne regulacje (artykuły i ustępy).

i procedur (BW1_W06)	prawne (np. brak odniesienia do ustawy z 2024 r.).	szczegółowej interpretacji ich wpływu na planowanie.	wykazując ich wpływ na strukturę planu.
Analiza ryzyka i interpretacja zagrożeń (BW1_U01)	Brak analizy faktów; ocena oparta na potocznych wyobrażeniach o zagrożeniach.	Poprawna identyfikacja zagrożeń, ale analiza ryzyka jest powierzchowna i mało precyzyjna.	Wnikliwa analiza zagrożeń (naturalnych i społecznych, także o charakterze wojennym), uwzględniająca precyzyjną hierarchizację i matrycę ryzyka.
Struktura planu działania w sytuacjach kryzysowych (BW1_U13)	Brak właściwie opracowanego planu działania, jego struktury i logicznych założeń.	Poprawnie opracowana struktura planu działania zawierającego najważniejsze elementy i zadania organów OL i OC (także w czasie wojny).	Wzorcową strukturą planu działania: od opisu ogólnego po szczegółowy harmonogram organizacyjny
Odpowiedzialność i krytycyzm decyzyjny (BW1_K06)	Student nie potrafi uzasadnić swoich decyzji i nie widzi błędów w zaproponowanym modelu.	Student uzasadnia decyzje w sposób poprawny, wykazując umiarkowaną zdolność do autoanalizy efektów pracy.	Wykazanie pełnej świadomości ograniczeń własnej wiedzy; gotowość do modyfikacji planu pod wpływem symulowanych zmian sytuacji.

	Zatwierdzenie karty opisu zajęć	
	Stanowisko Tytuł/stopień naukowy, imię nazwisko	Podpis
Opracował	dr Sebastian Niedzwiecki	
Zatwierdził	Dyrektor Instytutu p.o. mgr K. Geppert	